

Възрожденска литература (XVIII-XIX век)

Възрожденската литература е културното и литературното движение, съпътстващо Българското национално възраждане. Тя има силен патриотичен, просветителен и социален характер.

Основни характеристики

- ✦ Патриотизъм и национално съзнание
- ✦ Борба за независимост (политическа, културна, езикова)
- ✦ Образователна и просветителна роля
- ✦ Социална критика и реалистично описание на обществото
- ✦ Влияние от европейския хуманизъм и просвещение

Етапи на Възрожденската литература

- 1 Ранен период (XVIII - началото на XIX век) – религиозни текстове, първи учебници, „История славянобългарска“
- 2 Среден период (1830-1870) – патриотична поезия, публицистика, борба за национална идентичност
- 3 Късен период (1870-1878) – революционна литература, подготовка за Освобождението

Видове Възрожденска литература

- 📖 Исторически съчинения – „История славянобългарска“ на Паисий Хилендарски
- 📰 Публицистика и журналистика – „Мати Болгария“ (1835), вестници като „Български орел“ и „Македония“
- ✍️ Поезия – Христо Ботев, Добри Чинтулов
- 📖 Проза – Васил Друмев („Нещастна фамилия“), Любен Каравелов („Българи от старо време“)
- 🎭 Драма – Добри Войников („Криворазбраната цивилизация“)

Основни автори и произведения

- Паисий Хилендарски – „История славянобългарска“ (1762)
- Софроний Врачански – „Житие и страдания грешнаго Софрония“ (1806)
- Любен Каравелов – „Маминото детенце“, „Българи от старо време“

- Васил Друмев – „Нещастна фамилия“
- Добри Чинтулов – „Стани, стани, юнак балкански“, „Къде си, вярна ти любов народна?“
- Христо Ботев – „Майце си“, „До моето първо либе“, „Борба“
- Добри Войников – „Криворазбраната цивилизация“

Влияние и значение

- ✦ Развитие на българската книжнина и национално самосъзнание
- ✦ Подготовка на обществото за Освобождението (1878)
- ✦ Въздействие върху следосвободенската литература